

**OGÓLNE WARUNKI
INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE
PZU OCHRONA RODZINY**

Informacja wskazująca, które z postanowień ogólnych warunków indywidualnego ubezpieczenia na życie PZU Ochrona Rodziny, kod warunków PRIP40 (OWU), dotyczą podstawowych warunków umowy ubezpieczenia.

Informacja stanowi integralną część OWU i wynika z art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer zapisu
1.	Przesłanki wypłaty świadczenia	§ 2 OWU § 4 OWU § 5 OWU § 6 OWU § 19 OWU § 30-33 OWU § 35 OWU
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczeń lub ich obniżenia	§ 2 OWU § 6 OWU § 10 OWU § 22-23 OWU § 24-29 OWU § 34 OWU

OGÓLNE WARUNKI INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE PZU OCHRONA RODZINY

Kod warunków: PRIP40

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia stosuje się do umowy indywidualnego ubezpieczenia na życie PZU Ochrona Rodziny. Integralną częścią niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia jest informacja wskazująca, które z postanowień dotyczą podstawowych warunków umowy.

§ 2

Użyte w ogólnych warunkach ubezpieczenia określenia oznaczają:

- 1) **całkowite trwałe inwalidztwo** – w przypadku ubezpieczającego lub współmałżonka – uszkodzenie ciała spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, skutkujące trwałą i całkowitą niezdolnością do pracy w jakimkolwiek zawodzie oraz do samodzielnej egzystencji na stałe; w przypadku dziecka – uszkodzenie ciała spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, skutkujące trwałą i całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji na stałe;
- 2) **częściowe trwałe inwalidztwo** – uszkodzenie ciała spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, które polega na fizycznej utracie organu lub organów wymienionych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia lub na całkowitej utracie funkcji w tym organie lub organach;
- 3) **choroba** – stan organizmu polegający na nieprawidłowej reakcji układów lub narządów na bodźce środowiska zewnętrznego lub wewnętrznego, powodujący konieczność leczenia szpitalnego;
- 4) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia pomiędzy ubezpieczającym a PZU Życie SA oraz warunki tej umowy;
- 5) **dziecko** – każde własne bądź przysposobione dziecko ubezpieczającego lub współmałżonka, którego zdrowie jest przedmiotem ubezpieczenia;
- 6) **kolejna umowa ubezpieczenia** – umowę ubezpieczenia zawartą na kolejny okres odpowiedzialności z zachowaniem ciągłości odpowiedzialności PZU Życie SA;
- 7) **leczenie szpitalne** – wywołane nieszczęśliwym wypadkiem leczenie stacjonarne stanów nagłych, w których odroczenie w czasie pomocy medycznej może skutkować utratą zdrowia albo utratą życia oraz leczenie stanów, w których nie można uzyskać celu leczniczego podczas leczenia ambulatoryjnego, przy czym za leczenie szpitalne nie uważa się pobytu w:
  - a) hospicjach, placówkach lecznictwa odwykowego, placówkach dla przewlekłe chorych;
  - b) następujących zakładach lecznictwa uzdrowiskowego: szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach, prewentoriach;
  - c) ośrodkach rehabilitacyjnych, szpitalach rehabilitacyjnych, oddziałach rehabilitacyjnych;
  - d) oddziałach dziennych;
  - e) zakładach opiekuńczo-leczniczych, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych;
- 8) **miesiąc umowy** – okres miesiąca rozpoczynający się w dniu zawarcia umowy – w przypadku pierwszego

miesiąca umowy oraz każdy kolejny miesiąc rozpoczynający się w dniu odpowiadającym dacie zawarcia umowy – w przypadku kolejnych miesięcy umowy, a gdy takiego dnia nie ma – w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego;

- 9) **niebezpieczne sporty** – aktywność sportową, której uprawianie wymaga ponadprzeciętnej umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka, często zagrożenia życia;
- 10) **nieszczęśliwy wypadek** – niezależne od woli i stanu zdrowia osoby, której życie lub zdrowie jest przedmiotem ubezpieczenia, gwałtowne zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, będące wyłączną oraz bezpośrednią przyczyną zdarzenia objętego odpowiedzialnością PZU Życie SA;
- 11) **OIT** – Oddział Intensywnej Terapii wyodrębniony organizacyjnie jako osobny oddział w strukturach szpitala, wyposażony w sprzęt umożliwiający stałe monitorowanie podstawowych czynności życiowych oraz podjęcie czynności zastępczych w przypadku niewydolności narządów lub układów ustroju;
- 12) **okres odpowiedzialności PZU Życie SA** – czas trwania odpowiedzialności PZU Życie SA wyznaczony przez daty początku i końca odpowiedzialności;
- 13) **pierwsza umowa ubezpieczenia** – umowę ubezpieczenia zawartą po raz pierwszy lub zawartą ponownie, jeżeli wygasła odpowiedzialność PZU Życie SA;
- 14) **pobyt na OIT** – trwający nieprzerwanie co najmniej 48 godzin pobyt na OIT w trakcie pobytu w szpitalu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem;
- 15) **pobyt w szpitalu** – całonocowy pobyt w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem, w celu leczenia szpitalnego, trwający co najmniej 4 kolejne dni;
- 16) **początek odpowiedzialności** – dzień odpowiadający rozpoczęciu odpowiedzialności PZU Życie SA;
- 17) **PZU Życie SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- 18) **rok umowy** – okres 12 miesięcy rozpoczynający się od daty rocznicy umowy, przy czym pierwszy rok umowy rozpoczyna się od daty zawarcia umowy;
- 19) **rocznica umowy** – każdą kolejną rocznicę określoną w dokumencie ubezpieczenia daty zawarcia umowy, przy czym za rocznicę dnia 29 lutego uważa się dzień 28 lutego każdego następnego roku umowy;
- 20) **szpital** – zakład lecznictwa zamkniętego przeznaczony do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia szpitalnego;
- 21) **trwałe inwalidztwo** – całkowite trwałe inwalidztwo lub częściowe trwałe inwalidztwo;
- 22) **ubezpieczający** – osobę fizyczną, która zawarła umowę ubezpieczenia, i której życie i zdrowie jest przedmiotem ubezpieczenia;
- 23) **umowa ubezpieczenia** – umowę zawieraną na wniosek ubezpieczającego na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia i potwierdzoną dokumentem ubezpieczenia;
- 24) **uposażony** – podmiot wskazany przez ubezpieczającego i/lub współmałżonka jako uprawniony do otrzy-

mania świadczenia w razie śmierci ubezpieczającego lub współmałżonka;

- 25) **współmałżonek** – osobę wskazaną we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, której życie i zdrowie jest przedmiotem ubezpieczenia, pozostającą z ubezpieczającym w związku małżeńskim; za współmałżonka uważa się również partnera życiowego, czyli wskazaną we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, osobę nie będącą w formalnym związku małżeńskim, pozostającą z ubezpieczającym – również nie będącym w formalnym związku małżeńskim – we wspólnym pożyciu; partner życiowy nie może być spokrewniony z ubezpieczającym;
- 26) **wypadek komunikacyjny** – nieszczęśliwy wypadek wywołany ruchem pojazdów na drodze, w którym ubezpieczający lub współmałżonek brał udział jako uczestnik ruchu bądź kierowca, z tym że „pojazd”, „droga”, „uczestnik ruchu” i „kierowca” rozumiane są zgodnie ze znaczeniem nadanym przez obowiązujące przepisy prawa o ruchu drogowym;
- 27) **złamanie kości** – medycznie stwierdzone przerwanie ciągłości tkanki kostnej w wyniku nieszczęśliwego wypadku;
- 28) **akty terroru** – działania indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko ludności lub mieniu, w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- 29) **działania wojenne** – działania sił zbrojnych mające na celu rozbić sił zbrojnych przeciwnika na lądzie, w powietrzu lub na morzu;
- 30) **masowe rozruchy społeczne** – zorganizowane lub niezorganizowane wystąpienie grupy społecznej, zwykle połączone z aktami przemocy fizycznej, wywołane poczuciem niezadowolenia z istniejącej sytuacji politycznej, ekonomicznej lub społecznej, skierowane przeciw strukturom sprawującym władzę na mocy obowiązującego prawa;
- 31) **trwały nośnik** – materiał lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

Umowa ubezpieczenia może być zawarta w jednym z czterech dostępnych pakietów, w których przedmiotem ubezpieczenia jest:

- 1) Pakiet dla Ciebie – życie i zdrowie ubezpieczającego;
- 2) Pakiet dla Ciebie i Współmałżonka – życie i zdrowie ubezpieczającego i współmałżonka;
- 3) Pakiet dla Ciebie, Współmałżonka i Dziecka – życie i zdrowie ubezpieczającego i współmałżonka oraz zdarzenie w życiu ubezpieczającego lub współmałżonka dotyczące zdrowia dziecka;
- 4) Pakiet dla Ciebie i Dziecka – życie i zdrowie ubezpieczającego oraz zdarzenie w życiu ubezpieczającego lub współmałżonka dotyczące zdrowia dziecka.

§ 4

Zakres ubezpieczenia obejmuje wystąpienie następujących zdarzeń w okresie odpowiedzialności PZU Życie SA:

Pakiet dla Ciebie	<ol style="list-style-type: none"> 1) śmierć ubezpieczającego; 2) śmierć ubezpieczającego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 3) śmierć ubezpieczającego spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 4) trwale inwalidztwo ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 5) pobyt ubezpieczającego w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 6) złamanie kości ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem
Pakiet dla Ciebie i Współmałżonka	<ol style="list-style-type: none"> 1) śmierć ubezpieczającego; 2) śmierć ubezpieczającego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 3) śmierć ubezpieczającego spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 4) trwale inwalidztwo ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 5) pobyt ubezpieczającego w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 6) złamanie kości ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 7) śmierć współmałżonka; 8) śmierć współmałżonka spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 9) śmierć współmałżonka spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 10) trwale inwalidztwo współmałżonka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 11) pobyt współmałżonka w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 12) złamanie kości współmałżonka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem
Pakiet dla Ciebie, Współmałżonka i Dziecka	<ol style="list-style-type: none"> 1) śmierć ubezpieczającego; 2) śmierć ubezpieczającego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 3) śmierć ubezpieczającego spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 4) trwale inwalidztwo ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 5) pobyt ubezpieczającego w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 6) złamanie kości ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 7) śmierć współmałżonka; 8) śmierć współmałżonka spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 9) śmierć współmałżonka spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 10) trwale inwalidztwo współmałżonka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 11) pobyt współmałżonka w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 12) złamanie kości współmałżonka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 13) trwale inwalidztwo dziecka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 14) pobyt dziecka w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 15) złamanie kości dziecka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem
Pakiet dla Ciebie i Dziecka	<ol style="list-style-type: none"> 1) śmierć ubezpieczającego; 2) śmierć ubezpieczającego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem; 3) śmierć ubezpieczającego spowodowana wypadkiem komunikacyjnym; 4) trwale inwalidztwo ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 5) pobyt ubezpieczającego w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 6) złamanie kości ubezpieczającego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 7) trwale inwalidztwo dziecka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem; 8) pobyt dziecka w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem; 9) złamanie kości dziecka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU UMOWY

§ 5

1. PZU Życie SA wypłaca z tytułu umowy ubezpieczenia świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia aktu-
alnej w dniu zdarzenia, w przypadku:
  - 1) śmierci ubezpieczającego;
  - 2) śmierci współmałżonka.
2. PZU Życie SA wypłaca z tytułu umowy ubezpieczenia świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia aktu-
alnej w dniu zdarzenia, w przypadku:
  - 1) śmierci ubezpieczającego spowodowanej nieszczęśli-
wym wypadkiem;
  - 2) śmierci współmałżonka spowodowanej nieszczęśli-
wym wypadkiem.
3. PZU Życie SA wypłaca z tytułu umowy ubezpieczenia świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia aktu-
alnej w dniu zdarzenia, w przypadku:
  - 1) śmierci ubezpieczającego spowodowanej wypadkiem
komunikacyjnym;
  - 2) śmierci współmałżonka spowodowanej wypadkiem
komunikacyjnym.
4. PZU Życie SA wypłaca z tytułu umowy ubezpieczenia, w przypadku:
  - 1) trwałego inwalidztwa ubezpieczającego;
  - 2) trwałego inwalidztwa współmałżonka;
  - 3) trwałego inwalidztwa dziecka,
 następujące świadczenia:
  - a) całkowite trwałe inwalidztwo – 100% sumy ubezpie-
czenia aktualnej w dniu nieszczęśliwego wypadku,
  - b) częściowe trwałe inwalidztwo – określony w tabeli
procent sumy ubezpieczenia aktualnej w dniu nie-
szczęśliwego wypadku:

Rodzaj uszkodzenia ciała	Włączając	% sumy ubezpieczenia	
		Prawe	Lewe
Utrata kończyny górnej	przedramię, rękę, palce	70%	60%
Utrata przedramienia	rękę, palce	65%	55%
Utrata ręki	palce	60%	50%
Utrata palca u ręki		7% za każdy palec	
Utrata kciuka		20%	
Utrata wszystkich palców u ręki		50%	
Utrata kończyny dolnej	podudzie, stopę, palce	75%	
Utrata podudzia	stopę, palce	60%	
Utrata stopy	palce	50%	
Utrata palca u stopy, z wyłą- czeniem palucha		3% za każdy palec	
Utrata palucha		10%	
Utrata wszystkich palców u stopy		25%	
Całkowita utrata wzroku		100%	
Utrata wzroku w jednym oku		30%	
Całkowita utrata mowy		100%	

5. W przypadku leworęczności, przy utracie lewej kończyny
górnej, lewego przedramienia, lewej ręki, będą miały
zastosowanie podane wyżej procentowe wartości sumy
ubezpieczenia należne za utratę prawej kończyny górnej,
prawego przedramienia lub prawej ręki.
6. W przypadku utraty lub uszkodzenia organu lub narządu,
którego funkcje przed wypadkiem były już upośledzone,
procent częściowego trwałego inwalidztwa określa się
w wysokości różnicy między stopniem częściowego trwa-
łego inwalidztwa właściwym dla danego organu lub nar-
ządu po nieszczęśliwym wypadku a stopniem częściowego
trwałego inwalidztwa istniejącym bezpośrednio przed nie-
szczęśliwym wypadkiem.

7. PZU Życie SA wypłaca świadczenia z tytułu pobytu
w szpitalu lub na OIT, w przypadku:
  - 1) pobytu w szpitalu ubezpieczającego;
  - 2) pobytu w szpitalu współmałżonka;
  - 3) pobytu w szpitalu dziecka,
 w wysokości określonego procentu aktualnej w dniu zda-
rzenia sumy ubezpieczenia, zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Rodzaj zdarzenia	% sumy ubezpieczenia
1	pobyt w szpitalu	1% za dzień
2	pobyt na OIT	1% za dzień

8. Świadczenie za pobyt w szpitalu zostanie wypłacone,
jeżeli pobyt w szpitalu trwał co najmniej 4 kolejne dni,
z zastrzeżeniem ust. 9.
9. Maksymalna liczba dni, za które PZU Życie SA wypłaci
świadczenie, w każdym roku umowy, wynosi:
  - 1) 90 dni w przypadku pobytu w szpitalu ubezpie-
czającego;
  - 2) 90 dni w przypadku pobytu w szpitalu współmałżonka;
  - 3) 90 dni łącznie dla wszystkich dzieci objętych ochroną
ubezpieczeniową, w przypadku pobytu w szpitalu
dziecka.
10. PZU Życie SA wypłaca świadczenie, w przypadku:
  - 1) złamania kości ubezpieczającego;
  - 2) złamania kości współmałżonka;
  - 3) złamania kości dziecka,
 w wysokości określonego procentu aktualnej w dniu zda-
rzenia sumy ubezpieczenia, zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Rodzaj złamania	% sumy ubezpieczenia
1	Jednej albo kilku kości nadgarstka	5%
2	Kości strzałkowej (izolowane, bez zła- mania kości piszczelowej w miejscu innym niż nasada dalsza)	5%
3	Jednej albo kilku kości śródręcza	5%
4	Jednej albo kilku kości śródstopia	5%
5	Mostka	5%
6	Izolowane złamanie rzepki	5%
7	Trzech lub większej ilości żeber	5%
8	Jednej albo obu kości nosa	7%
9	Jednej albo kilku kości stępu z wyłą- czeniem kości piętowej i skokowej	7%
10	Łopatki	7%
11	Obojczyka	7%
12	W obrębie twarzoczaszki z wyłączeniem kości nosa i zębów	7%
13	Nasady dalszej kości ramiennej lub nasady bliższej kości promieniowej, lub nasady bliższej kości łokciowej	10%
14	Nasady bliższej kości ramiennej	10%
15	Trzonu kości łokciowej lub trzonu kości promieniowej	10%
16	W obrębie sklepienia i podstawy czaszki	10%
17	Nasady dalszej kości łokciowej lub na- sady dalszej kości promieniowej	10%
18	Nasady dalszej kości piszczelowej lub nasady dalszej kości strzałkowej	10%
19	Nasady dalszej kości udowej lub nasady bliższej kości piszczelowej lub rzepki (z wyłączeniem izolowanego złama- nia rzepki)	12%
20	Kości piętowej lub kości skokowej	12%
21	Kości tworzących midienicę (z wyłą- czeniem kości guzicznej)	12%
22	Jednej albo obu kości paliczków kciuka	12%
23	Jednego albo kilku trzonów kręgu kręgosłupa	15%
24	Trzonu kości piszczelowej albo obu ko- ści podudzia	20%
25	Trzonu kości ramiennej	20%
26	Kości udowej – w obrębie nasady bli- ższej lub szyjki, lub trzonu	25%

ZASIĘG TERYTORIALNY ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA

§ 6

PZU Życie SA ponosi odpowiedzialność za pobyt w szpitalu na terenie krajów Unii Europejskiej oraz Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Watykanu, Monako, USA, Kanady, Japonii, Australii, oraz Nowej Zelandii.

ZAWARCIE UMOWY

§ 7

1. Osoba zamierzająca zawrzeć umowę, we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia dokonuje wyboru jednego z czterech pakietów, o których mowa w § 3 oraz wariantu sum ubezpieczenia wskazanych przez PZU Życie SA we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
2. Osoba zamierzająca zawrzeć umowę ubezpieczenia może być ubezpieczającym wyłącznie w jednej umowie ubezpieczenia, zawartej na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia.
3. Współmałżonek może być współmałżonkiem, wyłącznie w jednej umowie ubezpieczenia, zawartej na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia.
4. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w pakietach, o których mowa w § 3 pkt 3 i 4, tylko w przypadku, gdy w dniu zawarcia umowy co najmniej jedno dziecko ukończyło 1. rok życia i nie ukończyło 18. roku życia.

§ 8

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia, PZU Życie SA doręcza osobie, która zamierza zawrzeć umowę ubezpieczenia, ogólne warunki ubezpieczenia. Przed odebraniem oświadczenia, o którym mowa w § 22 ust. 3, PZU Życie SA doręcza ogólne warunki ubezpieczenia również współmałżonkowi.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w trybie złożenia oferty zawarcia umowy składanej w formie wniosku, przez osobę zamierzającą zawrzeć umowę ubezpieczenia i jej przyjęcia przez PZU Życie SA.
3. PZU Życie SA potwierdza fakt oraz datę zawarcia umowy ubezpieczenia w dokumencie ubezpieczenia.
4. Jeżeli dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego w porównaniu ze złożoną przez niego ofertą, PZU Życie SA ma obowiązek zwrócić na piśmie uwagę ubezpieczającego na ten fakt, najpóźniej przy doręczeniu dokumentu ubezpieczenia, zakreślając jednocześnie 7-dniowy termin na zgłoszenie sprzeciwu. Niewykonanie tego obowiązku powoduje, że zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa zostaje zawarta zgodnie z warunkami oferty ubezpieczającego. Jeżeli ubezpieczający w określonym terminie nie zgłosi sprzeciwu, uważa się, że umowa doszła do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia.
5. PZU Życie SA zastrzega sobie prawo do odmowy zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 9

1. Osoba zamierzająca zawrzeć umowę może zawrzeć umowę i zostać objęta ochroną ubezpieczeniową, o ile w dniu podpisania wniosku ukończyła 18 lat i nie przekroczyła 60. roku życia.
2. Współmałżonek może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową, o ile w dniu podpisania wniosku ukończył 18 lat i nie przekroczył 60. roku życia.
3. Dziecko może zostać objęte ochroną ubezpieczeniową, o ile w dniu zawarcia umowy ukończyło 1. rok życia i nie przekroczyło 18. roku życia.

4. Każde kolejne dziecko zostanie objęte ochroną ubezpieczeniową, z tytułu umowy ubezpieczenia po ukończeniu 1. roku życia.

CZAS TRWANIA UMOWY

§ 10

Umowa ubezpieczenia zawierana jest w dniu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia, na okres ubezpieczenia trwający 5 lat, z tym że:

- 1) dla pakietów, o których mowa w § 3 pkt 1 i 4 – okres ubezpieczenia kończy się najpóźniej w rocznicę umowy, w roku, w którym ubezpieczający ukończył 65. rok życia;
- 2) dla pakietów, o których mowa w § 3 pkt 2 i 3 – okres ubezpieczenia kończy się najpóźniej w rocznicę umowy, w roku, w którym ubezpieczający lub współmałżonek ukończył 65. rok życia.

§ 11

1. Najpóźniej na 30 dni przed końcem okresu ubezpieczenia PZU Życie SA może zaoferować ubezpieczającemu zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia.
2. Do zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia dochodzi poprzez przyjęcie przez ubezpieczającego oferty zawarcia kolejnej umowy złożonej przez PZU Życie SA, z tym, że dla pakietów, o których mowa w § 3 pkt 2 i 3, wymagana jest dodatkowo zgoda współmałżonka.
3. PZU Życie SA potwierdza zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia, w tym wysokości sum ubezpieczenia, dokumentem ubezpieczenia.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

§ 12

1. Ubezpieczający, bez podawania przyczyny, ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, a w przypadku, gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, składając do PZU Życie SA pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU Życie SA nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem, o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym konsument dowiedział się o tym prawie.
2. W przypadku odstąpienia, PZU Życie SA zwraca ubezpieczającemu opłaconą składkę w pełnej wysokości.

WYPOWIEDZENIE UMOWY

§ 13

1. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w każdym czasie, bez podawania przyczyny. Oświadczenie o wypowiedzeniu powinno być złożone na piśmie. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z końcem miesiąca umowy, w którym PZU Życie SA otrzymał dyspozycję wypowiedzenia umowy ubezpieczenia.
2. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, PZU Życie SA zwraca składkę za niekorzystany okres odpowiedzialności PZU Życie SA.

§ 14

1. Jeżeli ubezpieczający nie opłacił składek w dodatkowym terminie, o którym mowa w § 20 ust. 5, umowę ubezpieczenia uważa się za wypowiedzianą przez ubezpieczającego.

cego. Umowa rozwiązuje się wraz z bezskutecznym upływem terminu, o którym mowa w § 20 ust. 5, nie wcześniej jednak niż z końcem miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaległa składka stała się wymagalna.

2. Z upływem terminu wskazanego w ust. 1, kończy się odpowiedzialność PZU Życie SA.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§ 15

1. Ubezpieczający ma prawo wyznaczyć, dowolnie zmieniać i odwoływać swoich uposażonych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający i współmałżonek mają prawo żądać, by PZU Życie SA wypełniał prawidłowo i terminowo obowiązki wynikające z § 17 oraz z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
3. Ubezpieczający jest obowiązany zgłaszać PZU Życie SA zmiany danych osobowych i teled adresowych swoich oraz współmałżonka i uposażonych, zawartych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający jest obowiązany terminowo opłacać składki.
5. Ubezpieczający jest obowiązany przekazywać współmałżonkowi, na piśmie lub, za zgodą współmałżonka, na innym trwałym nośniku, informacje dotyczące zmiany warunków umowy ubezpieczenia lub zmiany prawa właściwego dla umowy ubezpieczenia, przed wyrażeniem przez ubezpieczającego zgody na dokonanie takich zmian, z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu umowy ubezpieczenia.

§ 16

1. Współmałżonek ma prawo wyznaczyć, dowolnie zmieniać i odwoływać swoich uposażonych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
2. Współmałżonek jest obowiązany zgłaszać ubezpieczającemu lub PZU Życie SA zmiany danych osobowych i teled adresowych swoich i uposażonych, zawartych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 17

1. PZU Życie SA jest obowiązany:
  - 1) prawidłowo i terminowo wykonywać zobowiązania przewidziane umową ubezpieczenia;
  - 2) przekazywać ubezpieczającemu, na piśmie albo za jego zgodą na innym trwałym nośniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacje dotyczące zmiany warunków umowy ubezpieczenia lub zmiany prawa właściwego dla umowy ubezpieczenia, przed wyrażeniem przez strony zgody na dokonanie takich zmian, z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu umowy ubezpieczenia;
  - 3) przekazywać na żądanie współmałżonka informacje, o których mowa w pkt 2;
  - 4) informować ubezpieczającego albo współmałżonka o zaistnieniu zdarzeń objętych odpowiedzialnością PZU Życie SA, jeżeli zdarzenie zostało zgłoszone do PZU Życie SA a osoby te nie są osobami występującymi z tym zgłoszeniem;
  - 5) informować osobę występującą z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia zobowiązania, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia dalszego postępowania;

- 6) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz współmałżonka, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczenia w całości lub części w przewidzianym terminie oraz wypłacić bezsporną część świadczenia;
- 7) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz współmałżonka, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, że świadczenie nie przysługuje w całości lub części, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania, z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 8) udostępniać ubezpieczającemu, współmałżonkowi, osobie występującej z roszczeniem lub innemu uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia oraz spadkobiercy współmałżonka, który zgłosił zawiadomienie o zdarzeniu, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA lub wysokości zobowiązania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU Życie SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU Życie SA. Na żądanie ww. osób informacje i dokumenty mogą być udostępniane również w postaci elektronicznej;
- 9) udzielać na wniosek współmałżonka informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia oraz dokumencie ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą one praw i obowiązków współmałżonka.

ZMIANA UMOWY

§ 18

1. Zmiany w umowie ubezpieczenia są dokonywane w drodze negocjacji, w trybie ofertowym bądź w inny przewidziany ogólnie obowiązującymi przepisami prawa sposób i potwierdzane przez PZU Życie SA w formie pisemnej.
2. Do zmiany umowy na niekorzyść współmałżonka lub osoby uprawnionej do otrzymania sumy ubezpieczenia w razie śmierci współmałżonka, konieczna jest zgoda współmałżonka.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 19

1. Wysokości sum ubezpieczenia są zgodne z wyborem dokonanym przez ubezpieczającego.
2. Wysokości sum ubezpieczenia PZU Życie SA potwierdza w dokumencie ubezpieczenia.
3. Sumy ubezpieczenia stanowią podstawę ustalania wysokości świadczeń.
4. Wysokości sum ubezpieczenia są niezienne przez cały okres ubezpieczenia.

SKŁADKA

§ 20

1. Wysokość składki określana jest przez PZU Życie SA w zależności od wybranego pakietu oraz wariantu sum ubezpieczenia.
2. Składka opłacana jest z góry, zgodnie z wyborem ubezpieczającego, miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub rocznie, w pełnej wymaganej kwocie.
3. Termin opłacania składki określony jest w dokumencie ubezpieczenia.

4. Składkę uważa się za opłaconą z chwilą uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU Życie SA.
5. W przypadku nieopłacenia składki w wymaganym terminie, PZU Życie SA wzywa ubezpieczającego do uregulowania zaległej składki, wskazując dodatkowy 7-dniowy termin i informując o skutkach nieopłacenia składki, o których mowa w § 14.
6. Wysokość składki jest niezmienna przez cały okres ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 21 ust. 2.
7. Składka należna jest za okres odpowiedzialności PZU Życie SA.

§ 21

1. Wpłata świadczenia z umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku opłacania składek, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku wypłaty:
  - 1) świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa, o którym mowa w § 23 ust. 4-6, składka pomniejszana jest o jej część należną z tytułu trwałego inwalidztwa;
  - 2) świadczenia z tytułu złamania kości, o którym mowa w § 23 ust. 7-9, składka pomniejszana jest o jej część należną z tytułu złamania kości;
  - 3) świadczenia z tytułu śmierci współmałżonka, składka pomniejszana jest o jej część należną z tytułu:
    - a) śmierci współmałżonka,
    - b) śmierci współmałżonka spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem,
    - c) śmierci współmałżonka spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym,
    - d) trwałego inwalidztwa współmałżonka,
    - e) pobytu współmałżonka w szpitalu oraz
    - f) złamania kości współmałżonka.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA

§ 22

1. Odpowiedzialność PZU Życie SA rozpoczyna się nie wcześniej niż od następnego dnia roboczego po opłaceniu składki, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. PZU Życie SA potwierdza w dokumencie ubezpieczenia datę początku odpowiedzialności.
3. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do współmałżonka rozpoczyna się nie wcześniej niż następnego dnia po tym, gdy współmałżonek oświadczył PZU Życie SA, że chce skorzystać z zastrzeżenia na jego rzecz ochrony ubezpieczeniowej. Oświadczenie powinno obejmować także wysokość sumy ubezpieczenia.

§ 23

1. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego kończy się w dniu zaistnienia jednej z okoliczności:
  - 1) śmierci ubezpieczającego;
  - 2) otrzymania przez PZU Życie SA oświadczenia o odstąpieniu przez ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
  - 3) upływu okresu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 13;
  - 4) w rocznicę umowy, w roku, w którym ubezpieczający ukończył 65. rok życia;
  - 5) upływu okresu umowy ubezpieczenia w przypadku nie zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia;
  - 6) po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w § 20 ust. 5, nie wcześniej jednak niż z końcem miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaległa składka stała się wymagalna.

2. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do współmałżonka kończy się w dniu zaistnienia jednej z okoliczności:
  - 1) zakończenia odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia;
  - 2) w rocznicę umowy, w roku, w którym współmałżonek ukończył 65. rok życia;
  - 3) śmierci współmałżonka.
3. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego, w zakresie zdarzeń dotyczących dziecka, kończy się z końcem miesiąca umowy, w którym dziecko ukończyło 18 rok życia.
4. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 27 ust. 2 pkt 1 lub ust. 3 pkt 1, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA z tytułu trwałego inwalidztwa ubezpieczającego.
5. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 27 ust. 2 pkt 2 lub ust. 3 pkt 2, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA z tytułu trwałego inwalidztwa współmałżonka.
6. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 27 ust. 2 pkt 3 lub ust. 3 pkt 3, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego, w zakresie trwałego inwalidztwa dziecka.
7. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 29 ust. 2 pkt 1, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA z tytułu złamania kości ubezpieczającego.
8. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 29 ust. 2 pkt 2, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA z tytułu złamania kości współmałżonka.
9. Wpłata świadczenia, o którym mowa w § 29 ust. 2 pkt 3, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczającego, w zakresie złamania kości dziecka.

WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA

§ 24

PZU Życie SA jest zwolniony z odpowiedzialności w przypadku, jeżeli śmierć ubezpieczającego lub współmałżonka nastąpiła:

- 1) w wyniku samobójstwa ubezpieczającego lub współmałżonka w okresie dwóch lat od zawarcia umowy ubezpieczenia;
- 2) w wyniku działań wojennych, czynnego udziału ubezpieczającego lub współmałżonka w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych;
- 3) w wyniku popełnienia lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczającego lub współmałżonka czynu wypełniającego ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa.

§ 25

PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem oraz śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym ubezpieczającego lub współmałżonka, a także z tytułu trwałego inwalidztwa, pobytu w szpitalu oraz z tytułu złamania kości ubezpieczającego, współmałżonka lub dziecka, spowodowanych nieszczęśliwym wypadkiem, jeżeli nieszczęśliwy wypadek:

- 1) powstał w wyniku działań wojennych, czynnego udziału odpowiednio: ubezpieczającego albo współmałżonka albo dziecka, w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych;
- 2) powstał w bezpośrednim związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia odpowiednio przez: ubezpieczającego albo współmałżonka albo dziecko, czynu wypełniającego ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa;

- 3) był spowodowany lub zaszedł w bezpośrednim następstwie prowadzenia pojazdu odpowiednio przez: ubezpieczającego albo współmałżonka albo dziecko, w stanie po użyciu alkoholu albo w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 4) był spowodowany lub zaszedł w bezpośrednim następstwie pozostawania odpowiednio przez: ubezpieczającego albo współmałżonka albo dziecko, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) powstał w wyniku samookaleczenia, usiłowania popełnienia lub popełnienia samobójstwa odpowiednio przez: ubezpieczającego albo współmałżonka albo dziecko.

§ 26

PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci ubezpieczającego lub współmałżonka spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, który powstał bezpośrednio w wyniku zatrucia spowodowanego spożyciem alkoholu, użyciem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, użycia środków farmakologicznych bez względu na zastosowaną dawkę.

§ 27

1. PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa ubezpieczającego, współmałżonka lub dziecka spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, który powstał bezpośrednio w wyniku zatrucia spowodowanego spożyciem alkoholu, użyciem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, użycia środków farmakologicznych bez względu na zastosowaną dawkę.
2. Wypłacone świadczenia z tytułu zdarzeń objętych zakresem trwałego inwalidztwa spowodowanych więcej niż jednym nieszczęśliwym wypadkiem nie mogą przekroczyć:
  - 1) łącznie 200% sumy ubezpieczenia, w przypadku trwałego inwalidztwa ubezpieczającego;
  - 2) łącznie 200% sumy ubezpieczenia, w przypadku trwałego inwalidztwa współmałżonka;
  - 3) łącznie 200% sumy ubezpieczenia dla wszystkich dzieci objętych ochroną ubezpieczeniową, w przypadku trwałego inwalidztwa dziecka.
3. Wypłacone świadczenie z tytułu jednego zdarzenia objętego zakresem trwałego inwalidztwa spowodowanym jednym nieszczęśliwym wypadkiem nie może przekroczyć:
  - 1) 100% sumy ubezpieczenia, w przypadku trwałego inwalidztwa ubezpieczającego;
  - 2) 100% sumy ubezpieczenia, w przypadku trwałego inwalidztwa współmałżonka;
  - 3) 100% sumy ubezpieczenia dla wszystkich dzieci objętych ochroną ubezpieczeniową, w przypadku trwałego inwalidztwa dziecka.

§ 28

PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu pobytu ubezpieczającego, współmałżonka lub dziecka w szpitalu spowodowanych nieszczęśliwym wypadkiem, jeżeli konieczność leczenia szpitalnego wynika z:

- 1) obrażeń powstałych w wyniku nieszczęśliwego wypadku, który miał miejsce przed początkiem odpowiedzialności PZU Życie SA, z zastrzeżeniem § 38 ust. 3 i 4;
- 2) obrażeń doznanych w wyniku reakcji termojądrowych, wybuchu nuklearnego, oddziaływania odpadów nu-

klearnych, działania promieniowania radioaktywnego lub jonizującego;

- 3) obrażeń doznanych w wyniku uprawiania następujących niebezpiecznych sportów: sporty walki, sporty motorowe i motorowodne, sporty lotnicze, wspinaczka wysokogórska i skałkowa, speleologia, nurkowanie ze specjalistycznym sprzętem umożliwiającym oddychanie pod wodą, skoki do wody, skoki na linie (ang. bungee jumping) oraz udział w wyścigach z wyjątkiem biegów i pływania;
- 4) nerwic i uzależnień;
- 5) zatrucia spowodowanego spożyciem alkoholu, użyciem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii oraz w wyniku schorzeń spowodowanych nadużywaniem ww. substancji;
- 6) leczenia i zabiegów stomatologicznych, chyba że wynikają one z konieczności leczenia obrażeń doznanych w wyniku nieszczęśliwego wypadku.

§ 29

1. PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu złamania kości ubezpieczającego, współmałżonka lub dziecka spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, jeżeli:
  - 1) było następstwem nieszczęśliwego wypadku zaistniałego przed początkiem odpowiedzialności PZU Życie SA;
  - 2) powstało w wyniku uprawiania następujących niebezpiecznych sportów: sporty walki, sporty motorowe i motorowodne, sporty lotnicze, wspinaczka wysokogórska i skałkowa, speleologia, nurkowanie ze specjalistycznym sprzętem umożliwiającym oddychanie pod wodą, skoki do wody, skoki na linie (ang. bungee jumping) oraz udział w wyścigach z wyjątkiem biegów i pływania;
  - 3) złamanie kości nastąpiło w miejscu zmian patologicznych w obrębie kości lub było wynikiem choroby;
  - 4) w wyniku nieszczęśliwego wypadku doszło do amputacji kończyny lub jej części, a w okresie od dnia zajścia nieszczęśliwego wypadku do amputacji nie było podjęte leczenie złamania kości.
2. Łączna wartość świadczeń z tytułu złamania kości, w okresie odpowiedzialności PZU Życie SA, nie może przekroczyć:
  - 1) 100% sumy ubezpieczenia, w przypadku złamania kości ubezpieczającego;
  - 2) 100% sumy ubezpieczenia, w przypadku złamania kości współmałżonka;
  - 3) 100% sumy ubezpieczenia dla wszystkich dzieci objętych ochroną ubezpieczeniową, w przypadku złamania kości dziecka.

UPRAWNIENI DO ŚWIADCZENIA

§ 30

1. Ubezpieczającemu przysługuje prawo do świadczenia z tytułu:
  - 1) trwałego inwalidztwa ubezpieczającego;
  - 2) pobytu ubezpieczającego w szpitalu;
  - 3) złamania kości ubezpieczającego;
  - 4) trwałego inwalidztwa dziecka;
  - 5) pobytu dziecka w szpitalu;
  - 6) złamania kości dziecka.
2. Uposażonemu wyznaczonemu przez ubezpieczającego przysługuje prawo do świadczenia z tytułu:
  - 1) śmierci ubezpieczającego;
  - 2) śmierci ubezpieczającego spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem;
  - 3) śmierci ubezpieczającego spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym.

§ 31

1. W przypadku, gdy ubezpieczający wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed śmiercią ubezpieczającego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas przypadająca im część świadczenia zostaje rozdzielona pomiędzy pozostałych uposażonych proporcjonalnie do ich udziału w świadczeniu.
2. Jeżeli ubezpieczający nie wskazał uposażonego albo, gdy wszyscy uposażeni zmarli przed śmiercią ubezpieczającego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczającego według kolejności pierwszeństwa:
  - 1) małżonek w całości;
  - 2) dzieci w częściach równych;
  - 3) rodzice w częściach równych;
  - 4) inni ustawowi spadkobiercy ubezpieczającego w częściach równych.

§ 32

1. Współmałżonkowi przysługuje prawo do świadczenia z tytułu:
  - 1) trwałego inwalidztwa współmałżonka;
  - 2) pobytu współmałżonka w szpitalu;
  - 3) złamania kości współmałżonka.
2. Uposażonemu wyznaczonemu przez współmałżonka przysługuje prawo do świadczenia z tytułu:
  - 1) śmierci współmałżonka;
  - 2) śmierci współmałżonka spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem;
  - 3) śmierci współmałżonka spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym.

§ 33

1. W przypadku, gdy współmałżonek wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed śmiercią współmałżonka lub utracili prawo do świadczenia, wówczas przypadająca im część świadczenia zostaje rozdzielona pomiędzy pozostałych uposażonych proporcjonalnie do ich udziału w świadczeniu.
2. Jeżeli współmałżonek nie wskazał uposażonego albo, gdy wszyscy uposażeni zmarli przed śmiercią współmałżonka lub utracili prawo do świadczenia, wówczas świadczenie przysługuje członkom rodziny współmałżonka według kolejności pierwszeństwa:
  - 1) małżonek w całości;
  - 2) dzieci w częściach równych;
  - 3) rodzice w częściach równych;
  - 4) inni ustawowi spadkobiercy współmałżonka w częściach równych.

§ 34

Świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnie przyczyniła się do śmierci ubezpieczającego lub współmałżonka.

WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ

§ 35

Wnioskujący o wykonanie zobowiązania wynikającego z umowy ubezpieczenia składa do PZU Życie SA:

- 1) zgłoszenie roszczenia;
- 2) w przypadku śmierci dodatkowo:
  - a) akt zgonu,
  - b) kartę zgonu albo dokumentację medyczną stwierdzającą przyczynę śmierci;
- 3) w przypadku śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem dodatkowo – dokumenty potwierdzające śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku;

- 4) w przypadku śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym dodatkowo – dokumenty potwierdzające śmierć wskutek wypadku komunikacyjnego;
- 5) w przypadku trwałego inwalidztwa dodatkowo – dokumentację medyczną potwierdzającą trwałe inwalidztwo wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 6) w przypadku pobytu w szpitalu dodatkowo – kartę informacyjną leczenia szpitalnego albo wydany przez lekarza prowadzącego dokument potwierdzający rozpoznanie i okoliczności zaistniałego nieszczęśliwego wypadku;
- 7) w przypadku złamania kości dodatkowo – dokumentację medyczną potwierdzającą złamanie kości;
- 8) w przypadku zdarzeń dotyczących dziecka dodatkowo:
  - a) akt urodzenia dziecka albo
  - b) akt przysposobienia dziecka;
- 9) inne dokumenty niezbędne do stwierdzenia zasadności roszczenia, np. orzeczenie lekarskie podmiotu uprawnionego do orzekania o niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach społecznych, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

§ 36

1. Prawo do świadczenia z tytułu śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem przysługuje, o ile z medycznego punktu widzenia istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy śmiercią a nieszczęśliwym wypadkiem – na podstawie dokumentów dostarczonych do PZU Życie SA.
2. Prawo do świadczenia z tytułu śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym przysługuje, jeżeli z medycznego punktu widzenia istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy śmiercią a wypadkiem komunikacyjnym.

§ 37

1. Prawo do świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa przysługuje, o ile z medycznego punktu widzenia istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy trwałym inwalidztwem a nieszczęśliwym wypadkiem.
2. Trwałe inwalidztwo zaistniałe w okresie odpowiedzialności PZU Życie SA ustala się niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego – najpóźniej w 24. miesiącu od dnia wypadku. Późniejsza zmiana stopnia trwałego inwalidztwa (polepszenie lub pogorszenie) nie daje podstaw do zmiany wysokości świadczenia.
3. PZU Życie SA ocenia zasadność wykonania zobowiązania z tytułu trwałego inwalidztwa na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 35 pkt 1, 5 i 9, lub orzeczenia wskazanego przez siebie lekarza orzecznika oraz ewentualnie wyników zleconych przez siebie badań medycznych.
4. PZU Życie SA pokrywa koszty orzekania przez wskazanego przez siebie lekarza orzecznika oraz koszty zleconych przez siebie badań medycznych, o których mowa w ust. 3.
5. W przypadku prawa do otrzymania świadczenia z tytułu całkowitego trwałego inwalidztwa i z tytułu częściowego trwałego inwalidztwa, PZU Życie SA wypłaca większą z kwot.

§ 38

1. Zgłoszenie roszczenia o wykonanie zobowiązania z tytułu pobytu w szpitalu możliwe jest:
  - 1) niezwłocznie po zakończeniu pobytu w szpitalu;
  - 2) w trakcie pobytu w szpitalu, po 30 lub 60 dniu tego pobytu.
2. W przypadku pobytu w szpitalu w krajach, o których mowa w § 6, dokumentacja niezbędna do rozpatrzenia roszczenia

przekazywana jest do PZU Życie SA, przetłumaczona przez tłumacza przysięgłego.

3. W przypadku zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia, prawo do świadczenia z tytułu pobytu w szpitalu przysługuje również, jeżeli:
  - 1) w okresie odpowiedzialności kolejnej umowy ubezpieczenia wystąpiła konieczność pobytu w szpitalu, który był bezpośrednim następstwem nieszczęśliwego wypadku zaistniałego w okresie odpowiedzialności poprzedniej umowy ubezpieczenia;
  - 2) pobyt w szpitalu rozpoczął się w okresie odpowiedzialności poprzedniej umowy ubezpieczenia i trwa nieprzerwanie również w kolejnej umowie ubezpieczenia.

§ 39

1. Prawo do świadczenia z tytułu złamania kości przysługuje, jeżeli z medycznego punktu widzenia istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy złamaniem kości a nieszczęśliwym wypadkiem.
2. PZU Życie SA ocenia zasadność wykonania zobowiązania z tytułu złamania kości na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 35 pkt 1, 7 i 9, lub orzeczenia wskazanego przez siebie lekarza orzecznika oraz ewentualnie wyników zleconych przez siebie badań medycznych.
3. PZU Życie SA pokrywa koszty orzekania przez wskazanego przez siebie lekarza orzecznika oraz koszty zleconych przez siebie badań medycznych, o których mowa w ust. 2.
4. W przypadku prawa do otrzymania świadczenia z tytułu więcej niż jednego złamania w obrębie tej samej kości lub tego samego stawu, PZU Życie SA wypłaca większą z kwot.

§ 40

1. PZU Życie SA wykonuje zobowiązania najpóźniej w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym odpowiedzialnością PZU Życie SA, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku, gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA albo wysokości zobowiązania okazało się niemożliwe, PZU Życie SA wykonuje zobowiązanie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z tym że część bezsporna świadczenia zostanie wypłacona w terminie wskazanym w ust. 1.

§ 41

Świadczenia wypłacane są w formie jednorazowej w pełnej należnej kwocie.

§ 42

1. W przypadku, gdy PZU Życie SA w związku z wykonaniem któregośkolwiek ze zobowiązań wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pobrać i odprowadzić jakiekolwiek kwoty, w tym w szczególności kwoty na poczet zobowiązań podatkowych osób uprawnionych, kwoty pobrane i odprowadzone przez PZU Życie SA pomniejszają kwoty stosownych wypłat płatnych przez PZU Życie SA na podstawie umowy ubezpieczenia.
2. Opodatkowanie zobowiązań PZU Życie SA regulują obowiązujące przepisy prawa dotyczące podatku dochodowego, w szczególności przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 43

Jeżeli świadczenie nie przysługuje w całości lub w części, PZU Życie SA informuje o tym niezwłocznie, na piśmie, osobę występującą z roszczeniem oraz współmałżonka, jeśli nie jest

on osobą występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania wraz z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 44

1. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby: ubezpieczającego, współmałżonka, uposażonego lub innego uprawnionego do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy: ubezpieczającego, współmałżonka, uposażonego lub innego uprawnionego do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia.
2. Prawem właściwym w stosunkach wynikających z umowy ubezpieczenia jest prawo polskie.

§ 45

1. W sprawach nieuregulowanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne stosowne przepisy prawa.
2. W stosunkach wynikających z umowy stosowany jest język polski.
3. Prawem właściwym w stosunkach wynikających z umowy jest prawo polskie.

§ 46

1. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia PZU Życie SA mające związek z umową ubezpieczenia wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
2. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia mające związek z umową ubezpieczenia kierowane do PZU Życie SA, wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
3. PZU Życie SA i ubezpieczający obowiązani są informować o każdej zmianie adresów.

§ 47

1. Ubezpieczającemu, uposażonemu i innemu uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU Życie SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU Życie SA.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU Życie SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
  - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU Życie SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w termi-

nie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU Życie SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU Życie SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą klienta w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, nie będące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się w formie pisemnej do każdej jednostki PZU Życie SA obsługującej klienta, na infolinię PZU Życie SA albo poprzez formularz na stronie www.pzu.pl, w sposób umożliwiający identyfikację osoby wnoszącej i przedmiotu skargi lub zażalenia.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU Życie SA, zgodnie z zakresem ich działania.
10. PZU Życie SA rozpatruje skargę lub zażalenie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od daty

otrzymania, i udziela pisemnej odpowiedzi, a w przypadku niemożności ich rozpatrzenia w powyższym terminie zawiadamia pisemnie wnoszącego z podaniem przyczyny zwłoki i nowego terminu rozpatrzenia.

11. Ubezpieczającemu, uposażonemu i innemu uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU Życie SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej załadu ubezpieczeń są dostępne na stronie www.pzu.pl, w części dotyczącej relacji inwestorskich.
14. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU Życie SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.

§ 48

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały przyjęte uchwałą nr UZ/177/2012 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 18 lipca 2012 roku, ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/176/2013 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 17 września 2013 roku oraz uchwałą nr UZ/240/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 15 grudnia 2015 roku oraz uchwałą nr UZ/3/2017 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 5 stycznia 2017 roku.
2. Niniejsze ogólne warunki wchodzi w życie z dniem 10 stycznia 2017 roku i mają zastosowanie do umów zawieranych począwszy od tej daty.